

AALBORG UNIVERSITET ESBJERG

Skriftlig eksamen i

Partielle differentiallyigninger, sandsynlighedsregning og statistik
B3

Fredag den 26. august 2011 kl. 09.00 – 13.00

Eksaminanden medbringer:

Alle hjælpemidler er tilladte med undtagelse af mobiltelefon og internetadgang.

Eksaminanderne medbringer selv papir til kladde og renskrift.

Aflevering:

Bedømmelsen afleveres på ternet papir.

Beregninger kan eventuelt afleveres på USB-stick (der må kun være beregninger på USB-stick).

Opgave UTR 1-3 afleveres i gult omslag til Ulla Tradsborg.

Opgave JHP 1-5 afleveres i rødt omslag til Jørgen H.

Pedersen

Besvarelsene bedes forsynet med navn, cpr. og sidenummer.

Hvis UDB-stick anvendes, skrives nummeret på omslaget

Bilag: Ingen.

UTR Opgave 1 (15 %)

Nedenstående ligning betragtes

$$x^3 - 2 = 0.$$

- Opstil et iterationsudtryk ved hjælp af Fixed-point metoden og diskutér om iterationen konvergerer.
- Opstil iterationsudtrykket for Newton-Raphsons metode.

UTR Opgave 2 (18%)

Givet randværdiproblemet

$$\frac{\partial^2 u(x, y)}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u(x, y)}{\partial y^2} = 0$$

hvor $x \in [0, a]$ og $y \in [0, b]$.

Endvidere haves

$$u(0, y) = 0$$

$$u(a, y) = 0$$

$$u(x, 0) = 0$$

$$u(x, b) = g(x)$$

$$g(x) = \begin{cases} x & \text{for } x \in [0, \frac{a}{2}] \\ a - x & \text{for } x \in [\frac{a}{2}, a] \end{cases}$$

- Klassificér ligningen.
- Idet $a=b=3$ ønskes der opstillet ligninger til en numerisk bestemmelse af en tilnærmet løsning til funktionen $u(x, y)$ for $x = \{0, 1, 2, 3\}$ og for $y = \{0, 1, 2, 3\}$.

UTR Opgave 3 (17 %).

Fra 2 forskellige farsblandinger haves følgende målinger for proteinindholdet.

Produktion 1	Produktion 2
10,5 %	10,4 %
10,2 %	9,8 %
11,7 %	9,7 %
11,8 %	10,5 %
10,4 %	10,9 %
	9,5 %
	10,2 %
	10,1 %

- Opstil en statistisk model for de givne data herunder forudsætninger.
- Undersøg ved et test om varianserne er ens
- Undersøg ved et test om middelværdierne er ens.
- Under hensyntagen til besvarelserne i spm. b. og c. ønskes opstillet et 95 % konfidensinterval for $\mu_1 - \mu_2$.

OPGAVE JHP-1 (8 %)

Der er givet flg. differentialligning:

$$x^3 y' + 3x^2 y = 5 \sinh(10x)$$

- Er denne differentialligning lineær eller ulineær? Begrund svaret.
- Find den generelle løsning til denne differentialligning efter mindst to forskellige metoder.

OPGAVE JHP-2 (16 %)

Der er givet flg. differentialligning:

$$(1 - x^2)y'' - 2xy' + 2y = 0$$

- Er denne differentialligning lineær eller ulineær? Begrund svaret.
- Vis at basisfunktionen

$$y_1 = x$$

er en løsning til denne differentialligning.

- Anvend ordensreduktion (reduction of order) til at finde den anden basisfunktion.
- Opskriv den generelle løsning til differentialligningen.

OPGAVE JHP-3 (8 %)

Betragt en homogen metalstang med længden $L = \pi$

Stangen er fuldstændig termisk isoleret fra omgivelserne, dvs. såvel side- som endefladerne er termisk isolerede. Ved eksperimentets start har stangen en temperaturfordeling givet ved:

$$u(x, 0) = \begin{cases} \pi/2 - x & \text{for } 0 < x < \pi/2 \\ x - \pi/2 & \text{for } \pi/2 < x < \pi \end{cases}$$

hvor $u(x, 0)$ altså angiver temperaturen på stedkoordinaten x inde i stangen til tiden $t = 0$.

Stangen er fremstillet af et materiale, hvis termiske ledningsevne, specifikke varmekapacitet og massetæthed netop antager sådanne værdier, at den termiske diffusivitet er lig med 1.

- A. Find temperaturen som funktion af sted og tid inde i stangen, altså find $u(x, t)$.
- B. Lav en skitse (håndtegnet graf) der viser temperaturfordelingen inde i stangen til forskellige tidspunkter.

OPGAVE JHP-4 (9 %)

Betragt en homogen metalstang med længden

Stangen er termisk isoleret på sidefladerne; men kan vekselvirke termisk med omgivelserne via endefladerne. Ved eksperimentets start har stangen en temperaturfordeling givet ved:

$$u(x, 0) = \begin{cases} \pi/2 - x & 0 < x < \pi/2 & \text{for} \\ x - \pi/2 & \pi/2 < x < \pi & \text{for} \end{cases} \quad L = \pi$$

hvor $u(x, 0)$ altså angiver temperaturen på stedkoordinaten x inde i stangen til tiden $t = 0$.

Stangens endeflader holdes begge på konstant temperatur under hele eksperimentet, nemlig på temperaturen

$$u(0, t) = u(\pi, t) = \pi/2$$

Stangen er fremstillet af et materiale, hvis termiske ledningsevne, specifikke varmekapacitet og massetæthed netop antager sådanne værdier, at den termiske diffusivitet er lig med 1.

- A. Find temperaturen som funktion af sted og tid inde i stangen, altså find $u(x, t)$.
- B. Lav en skitse (håndtegnet graf) der viser temperaturfordelingen inde i stangen til forskellige tidspunkter.

OPGAVE JHP-5 (9 %)

Ved den simple lineære regression gælder flg. sammenhænge:

$$\sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i) = 0$$

og

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \hat{y}_i = \bar{y}$$

- A. Giv en fortolkning af disse udtryk i ord.
- B. Eftervis begge udtryk.

Hint: det kan udnyttes, at

$$\bar{y} = \alpha + \beta \bar{x}$$